

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) ด้วยแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารของธุรกิจส่งออก ผู้ใช้ หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจกำหนดนโยบายการใช้อินเทอร์เน็ตในหน่วยงานธุรกิจส่งออก และกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักวิชาการด้านอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต สมาคมผู้ส่งออก และกรมส่งเสริมการส่งออก โดยงานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะธุรกิจส่งออกที่มีสำนักงาน ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเท่านั้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ธุรกิจส่งออกทุกประเภท ที่มีรายชื่ออยู่ในหนังสือ Thailand 's Exporters Selected List 1997 - 1998 ซึ่งได้แบ่งธุรกิจส่งออกไว้เป็น 17 กลุ่มดังนี้

- SECTION 1 AGRICULTURAL PRODUCTS / MINERALS / FUELS
- SECTION 2 FOOD
- SECTION 3 AUTOMOTIVE PARTS & ACCESSORIES
- SECTION 4 CHEMICAL
- SECTION 5 BUILDING MATERIALS / HARDWARE ITEMS
- SECTION 6 ELECTRONIC / ELECTRICAL PRODUCTS AND PARTS
- SECTION 7 MACHINERY / EQUIPMENTS
- SECTION 8 GARMENT

- SECTION 9 FURNITURE
- SECTION 10 TOY
- SECTION 11 HOUSEHOLD PRODUCTS
- SECTION 12 GEMS & JEWELRY
- SECTION 13 LEATHER / PVC AND OTHER PRODUCTS /
FOOTWEAR / TRAVELLING AND SPORTING
- SECTION 14 GIFT DECORATIVE ITEMS & HANDICRAFT
- SECTION 15 ARTIFICIAL FLOWERS & PLANTS
- SECTION 16 PRINTING SERVICES
- SECTION 17 OTHER PRODUCTS

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ ธุรกิจส่งออกประเภทต่าง ๆ จำนวน 38 บริษัท โดยการสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อธุรกิจส่งออกด้วยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จาก 17 กลุ่ม จากนั้นจึงคัดเลือกธุรกิจอย่างน้อยกลุ่มละ 2 บริษัททั้งนี้เพื่อลดความลำเอียง (bias) ในการเลือกตัวแทนเพียงหน่วยงานเดียวในแต่ละกลุ่มธุรกิจ ดังนั้นจึงเลือกเป็น 2 หรือ 3 ธุรกิจในแต่ละกลุ่ม แม้ว่าไม่อาจกระจายหรือเป็นตัวแทนของธุรกิจกลุ่มนั้นๆ ได้มากนัก เพราะข้อจำกัดของการสัมภาษณ์เจาะลึก ที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวนมากเท่างานวิจัยเชิงสำรวจ แต่ก็สามารถรวบรวมได้จากธุรกิจทั้ง 17 กลุ่มซึ่งนับว่ามีจำนวนมากพอสมควร คือได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 38 หน่วยงาน โดยให้มีขนาดธุรกิจคละกันทั้งขนาดใหญ่ กลางและเล็ก โดยผู้วิจัยใช้ทุนจดทะเบียนเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกขนาดธุรกิจประกอบกับการให้กลุ่มตัวอย่างระบุขนาดธุรกิจของตนเอง ด้วยการให้จำนวนพนักงานตามเกณฑ์ของสภาอุตสาหกรรม ปริมาณการส่งออก และมูลค่าการส่งออก (ต่อปี) ของธุรกิจเป็นเกณฑ์ในการกำหนดขนาดธุรกิจอีกครั้งหนึ่ง

กลุ่มที่ 2 คือ หน่วยงานหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- สมาคมผู้ส่งออก 4 สมาคม คือ

- สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย
- สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป
- สมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ
- สมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่องประดับ
- ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP = Internet Service Provider)
 - บริษัท A - NET จำกัด ในชื่อบริการ A - NET INTERNET
 - บริษัท KSC Commercial Internet
- นักวิชาการ / ผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ต

ตัวแปรในการวิจัย

- สถานภาพของธุรกิจส่งออก ได้แก่ ประเภทธุรกิจ ขนาดธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- สถานภาพการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน
- ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต
- ปัญหาที่พบในการใช้อินเทอร์เน็ต
- ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในอนาคต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งได้เป็น 5 ตอนดังนี้คือ

- ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ ได้แก่
 - ประเภทธุรกิจ
 - ขนาดธุรกิจ
 - ระยะเวลาในการดำเนินงานของธุรกิจ

- ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสถานการณ์และความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้อิน
อนาคต

การทดสอบความเที่ยงและความน่าเชื่อถือ

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านระบบอินเทอร์เน็ต และ อาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นทำการทดลองใช้แบบสัมภาษณ์ ก่อนการเก็บข้อมูลจริง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและการสื่อความหมายให้ได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ด้วยตนเองจากตัวแทนของธุรกิจซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้ใช้ หรือ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจนำระบบอินเทอร์เน็ตมาใช้ในธุรกิจ ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แถบเสียงบันทึกการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยใช้การประมวลคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการใช้สถิติร้อยละ (Percentage)

การนำเสนอผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) ตามประเด็นต่างๆในวัตถุประสงค์ของการวิจัย